

Životné jubileá

Profesor Tibor Baranec sedemdesiatročný

Á, tak to máme len *Crataegus monogyna*, to je bežný druh... sklamal nás Tibor, keď sme mu ako mladí doktorandi s veľkým očakávaním prinášali niekoľko konárikov získaných predieraním sa pichľavými krovínami kdesi na Podunajskej nížine. Roky plynú, doktorandské štúdiá máme dávno za sebou, ale za Tiborom s tými konárikmi hlohov, skalníkov či trniek chodíme dodnes, veď dreviny čeľ. *Rosaceae* ho sprevádzajú celý jeho dlhý vedecký život...

Iskrička jeho života začala žiarit' už 24. novembra 1952 v Nových Zámkoch, detstvo však prežil v obci Tehla obklopený lesmi, lúkami a poliami Žitavskej pahorkatiny. Príroda v okolí rodiska ho inšpirovala k záujmu o rastlinstvo a tak po stredoškolských štúdiách na Strednej všeobecnozemledeľárskej škole vo Vrábľoch (1968 – 1971) viedli jeho kroky na Prírodovedeckú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave. Na univerzite sa

stretol so spolužiakmi, ktorí dodnes patria k známym menám slovenskej botaniky a s ktorými ho spája či spájalo celoživotné priateľstvo (M. Peniašteková, H. Šipošová, K. Míčieta, V. Migra). Vedeckú kariéru začal pod vedením nestora slovenskej karyotaxonomie doc. Májovského už ako odborný pracovník na Ústav dendrobiológie SAV v Arboréte v Mlyňanoch (nastúpil sem v r. 1977), kde v roku 1987 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu na tému "Biosystematické štúdium rodu *Crataegus* L. na Slovensku". V rokoch 1991–2020 pracoval na Katedre botaniky FAPZ SPU (dnes Ústav rastlinných a environmentálnych vied) v Nitre, od roku 2003 bol jej dlhoročným vedúcim, od roku 2023 je emeritným profesorom SPU. Po príchode na akademickú pôdu sa intenzívne zapojil do vedecko-pedagogického procesu a v roku 2003 sa habilitoval v odbore fyziológia plodín a drevín, titul profesor v tom istom odbore mu bol udelený v roku 2010. Bol aj členom Akademického senátu SPU (2010–2015).

Počas viac ako 40-ročného pôsobenia v botanickom výskume sa Tibor Baranec venoval taxonomii (predovšetkým zástupcom z čeľade ružovitých, napr. rodom *Amygdalus*, *Crataegus*, *Cotoneaster*, *Prunus*) a problematike invázných druhov drevín, ako jeden z prvých u nás začal študovať populačnú a reprodukčnú biológiu klonálnych kričkov (*Amygdalus nana*, *Cerasus fruticosa*, *Ephedra distachya*, *Ledum palustre*, *Rosa arvensis* atď.). Spolupracoval na diele Flóra Slovenska, dodnes sa venuje floristickej inventarizácii a funkcii biokoridorov v oblasti Podunajskej nížiny. V rámci zahraničnej spolupráce spolupracoval predovšetkým s pracovníkmi v Maďarsku a v Českej republike (Korvínova univerzita v Budapešti, Oblastné arborétum v Tiszakürte, Biologický ústav Maďarskej akadémie vied vo Vácraťóte, Výskumní ústav Silva Taroucy

v Průhoniciach atď.). Počas svojej bohatej kariéry absolvoval viacero zahraničných študijných pobytov vo viac ako desiatich krajinách v Európe (napr. Arménsko, Holandsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Rusko), Ázii (Severná Kórea) a Severnej Amerike (USA).

Tibor Baranec je dlhoročným členom Slovenskej botanickej spoločnosti, aktívne sa zapájal aj do riadenia spolkovej činnosti. V rokoch 1985–1988 bol predsedom Dendrologickej sekcie, bol aj dlhoročným predsedom Západoslovenskej pobočky SBS (1996–2011) a členom Hlavného výboru SBS (1985–2011). Za svoju prácu bol ocenený titulom *Zaslúžilý člen SBS* (2002), *Čestný člen SBS* a držiteľom Holubyho pamätnej medaily (2012).

Milý Tibor, prajeme Ti do ďalších rokov pevné zdravie, životný optimizmus a šťastie a to ako v rodinnom kruhu, tak i medzi priateľmi.

Ad multos annos!

PAVOL ELIÁŠ jun. & ĽUBA ĎURIŠOVÁ